

Khó khăn trong học từ xa của học viên hệ văn bằng 2, ngành Ngôn ngữ Anh

Nguyễn Thị Thanh Loan*, Dương Phước Quý Châu*

*Trường Đại học Ngoại ngữ, Đại học Huế

Received: 5/7/2024; Accepted: 11/7/2024; Published: 18/7/2024

Abstract: In recent years, with the remarkable advancement of information technology, distance learning has increasingly favorable conditions for development. Alongside the outstanding benefits it brings, learners also face numerous challenges. This paper aims to present some obstacles in distance learning and suggest relevant implications. The study involves 50 English-majored students who are following the Hue University's College of Foreign Languages. Through analyzing qualitative data combined with quantitative results obtained from surveys and interviews, the research has identified fundamental challenges related to adult learners' distance education. Consequently, it proposes measures to enhance the effectiveness of this educational approach.

Keywords: Distance learning, learner challenges, solutions, adult learners

1. Mở đầu

Hình thức đào tạo từ xa đã và đang được áp dụng ở nhiều nước trên thế giới, trong đó có Việt Nam. Hình thức đào tạo này có nhiều ưu điểm và góp phần xây dựng xã hội học tập suốt đời. Trong những năm gần đây, với sự phát triển vượt bậc của công nghệ thông tin, hình thức này càng có thêm điều kiện thuận lợi để phát triển. Tại Trường Đại học (ĐH) Ngoại ngữ, ĐH Huế, chương trình đào tạo từ xa vừa được triển khai cho trình độ đại học loại hình bằng đại học thứ hai từ cuối năm 2023 và đã thu hút sự tham gia của nhiều học viên (HV) trên toàn quốc. Việc tìm hiểu những khó khăn mà người học gặp phải trong quá trình học từ xa là hết sức cần thiết nhằm có những cải tiến và hỗ trợ tốt nhất cho người học. Bài báo này trình bày kết quả khảo sát của nhóm nghiên cứu về các thách thức đối với HV ngành Ngôn ngữ Anh hệ văn bằng 2 khi tham gia khoá đào tạo từ xa của Trường ĐH Ngoại ngữ, ĐH Huế và từ đó đề xuất các kiến nghị liên quan.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Cơ sở lý luận

2.1.1. Vài nét cơ bản về hoạt động đào tạo từ xa

Đào tạo từ xa là một hoạt động học tập mà kiến thức được chuyển tải bằng hình ảnh, video, âm thanh và ứng dụng được hỗ trợ bởi kết nối Internet. Điều này có nghĩa là HV và giảng viên (GV) không cần gặp mặt trực tiếp trong quá trình giảng dạy và học tập. Bởi vì loại hình học tập này không yêu cầu họ tương tác trực tiếp, nó có thể được thực hiện từ xa và từ các địa điểm khác nhau. Nhiều nền tảng có thể được sử dụng trong các hoạt động học tập trực tuyến như Zoom, whatsapp, Google Classroom và E-learning.

Những nền tảng này không chỉ được sử dụng làm giải pháp cho đại dịch mà còn giúp GV chia sẻ tài liệu một cách đơn giản và dễ dàng (Santosa et al., 2022).

Mặc dù khả năng giúp GV hoặc HV chia sẻ và nhận tài liệu một cách nhanh chóng và đơn giản, mô hình học tập này vẫn đối mặt với một số thách thức trong việc triển khai của nó. Nghiên cứu của Yuzulia (2021) cho thấy rằng việc chuyển từ phương pháp truyền thống sang học tập trực tuyến không hề đơn giản, vì tất cả những người làm việc trong lĩnh vực này sẽ phải đối mặt với các vấn đề như cơ sở vật chất, thời gian, chi phí, công nghệ, sức khỏe đặc biệt là cho mắt, tương tác và hướng dẫn không rõ ràng, thiếu hứng thú và động lực, kết nối kém và hiểu biết không hiệu quả về tài liệu từ GV, cũng như vị trí mà HV truy cập lớp học có thể ảnh hưởng đến thành công của họ trong hoạt động học tập trực tuyến.

2.1.2. Người học trưởng thành và những thách thức trong học tập

Người học trưởng thành đang ngày càng trở thành nhóm đối tượng quan trọng trong lĩnh vực giáo dục, đặc biệt là trong các chương trình đào tạo từ xa. Đặc điểm cơ bản của người học trưởng thành là họ thường có kinh nghiệm sống và công việc phong phú, cùng với nhu cầu học tập có tính ứng dụng cao. Tuy nhiên, việc tham gia vào các khoá học từ xa cũng đem đến nhiều thách thức đáng kể mà họ phải đối mặt.

Nghiên cứu của Mali (2017) đã chỉ ra rằng một trong những thách thức lớn nhất mà người học trưởng thành gặp phải khi tham gia đào tạo từ xa lại không trực tiếp liên quan đến việc học. Cụ thể, đối với những người có lịch trình công việc bận rộn và các

trách nhiệm gia đình, việc tự điều chỉnh thời gian học tập và duy trì động lực trong quá trình học là rất khó khăn. Họ thường phải tự chủ trong việc lập kế hoạch học tập và sắp xếp thời gian để hoàn thành các nhiệm vụ học tập.

Ngoài ra, theo nghiên cứu của Yuzulia (2021) một thách thức khác là vấn đề kỹ năng công nghệ. Mặc dù công nghệ ngày càng phát triển và trở nên phổ biến, nhưng không phải người lớn đều có sẵn kỹ năng sử dụng các công nghệ mới để tham gia vào môi trường học tập từ xa. Điều này có thể gây cản trở cho quá trình học tập của họ và làm giảm hiệu quả học tập.

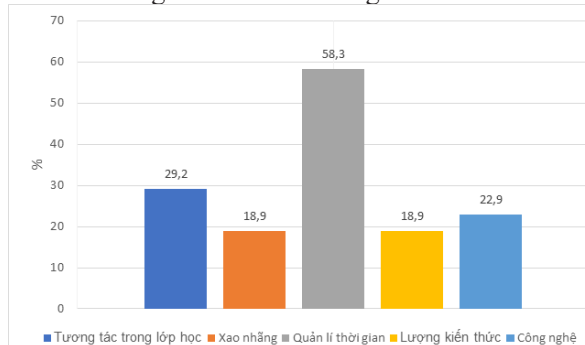
Nhìn chung, việc nghiên cứu và cải tiến các phương pháp giảng dạy và hỗ trợ cho người học trưởng thành trong các khoá học từ xa là rất cần thiết. Điều này giúp tăng cường sự hiệu quả của quá trình học tập và giảm thiểu các rào cản mà nhóm đối tượng này phải đối mặt, từ đó thúc đẩy phát triển bền vững của giáo dục từ xa trong thời đại hiện đại.

2.2. Phương pháp nghiên cứu

Nghiên cứu này được thực hiện bằng phương pháp phối hợp giữa định tính và định lượng. Khách thể nghiên cứu chính của đề tài này là 48 HV của chương trình đào tạo từ xa văn bằng 2, ngành Ngôn ngữ Anh, Trường ĐH Ngoại ngữ, ĐH Huế. Nhóm nghiên cứu sử dụng bảng câu hỏi điều tra và phỏng vấn để thu thập dữ liệu trong nghiên cứu này. Số liệu thu thập từ bảng câu hỏi và phỏng vấn được xử lý theo hướng định lượng và định tính.

2.3. Kết quả nghiên cứu

Từ kết quả xử lý số liệu điều tra cho thấy, các khó khăn về hoạt động học tập từ xa được người học phản ánh có thể chia thành các nhóm chính như ở biểu đồ dưới đây, trong đó, dữ liệu được tính theo tỉ lệ phần trăm trên tổng số 48 khách thể nghiên cứu.



Biểu đồ 2.1: Các nhóm khó khăn mà người học gặp phải trong hoạt động học tập từ xa

2.3.1. Khó khăn về quản lý thời gian

Dữ liệu từ biểu đồ 2.1 cho thấy, nhóm khó khăn

liên quan đến thời gian dành cho việc học được người tham gia khảo sát đề cập đến với tỉ lệ cao nhất (58,3 %), gấp 2-3 lần so với các nhóm còn lại. Kết quả thu được từ cuộc phỏng vấn cũng khá nhất quán: 3/5 HV được phỏng vấn (S3, S4, S5) cho rằng việc học từ xa đòi hỏi kỹ năng quản lý thời gian tốt để cân bằng giữa học tập và công việc cá nhân. Nhiều người học phải vừa học vừa làm, thời gian học kết thúc muộn vào buổi tối, điều này làm giảm hiệu quả học tập và gây cảm giác mệt mỏi (S4, S5).

2.3.2. Khó khăn về tương tác trong lớp học

Một khó khăn khác được đề cập với tỉ lệ khá cao (gần 1/3 người được khảo sát) liên quan tới tương tác trong lớp học. Điều này cũng hoàn toàn nhất quán với thông tin thu thập được từ việc phỏng vấn, trong đó 5/5 người được phỏng vấn đều cho rằng họ thiếu tương tác trực tiếp với GV và các bạn HV khác, dẫn đến sự hạn chế trong việc thảo luận, trao đổi và giải đáp thắc mắc:

“...ít các hoạt động ví dụ như hội thoại, tình huống giao tiếp cùng nhau, tương tác cũng hạn chế...” (S1)

“(có sự) hạn chế về giao tiếp giữa HV với HV và giữa HV với GV” (S4, S5)

Sự thiếu tương tác cũng ảnh hưởng đến việc học nhóm, một phần quan trọng để HV có thể học hỏi lẫn nhau và củng cố kiến thức. (S2, S3)

2.3.3. Khó khăn về kết nối mạng/ kỹ thuật

Có 22,9 % ý kiến khảo sát đề cập đến khó khăn về mặt kỹ thuật khi tham gia học tập từ xa. Đồng thời, hầu hết những người tham gia phỏng vấn đều cho rằng, vấn đề về đường truyền và mạng Internet không ổn định là một thách thức lớn, ảnh hưởng đến chất lượng buổi học và khả năng tham gia học tập từ xa (S1, S2, S4, S5). Có thể thấy các thách thức về công nghệ gây ảnh hưởng không nhỏ và khó có thể tránh khỏi trong việc học từ xa, như đã được thảo luận ở một số nghiên cứu liên quan (Yuzulia, 2021).

2.3.4. Khó khăn về khối lượng kiến thức và xao nhãng trong học tập

Theo 22,9% người được khảo sát cho biết, khối lượng kiến thức được cung cấp trong một thời gian học từ xa quá lớn so với khả năng tiếp thu của họ. Tuy nhiên, không có dữ liệu nào từ những người tham gia phỏng vấn có đề cập đến khó khăn này. Điều này có thể xuất phát từ sự chênh lệch về trình độ người học, và có vẻ như cần được tìm hiểu sâu hơn về sau.

Bên cạnh đó, cũng 22,9% khách thể nghiên cứu cho rằng môi trường học tập từ xa thường dễ bị xao nhãng bởi các yếu tố xung quanh như công việc gia đình, việc làm, hoặc các hoạt động khác. Điều này

làm giảm sự tập trung và hiệu quả của quá trình học. Khó khăn này cũng được đề cập đến trong dữ liệu phỏng vấn:

“sự tập trung là hạn chế, HV có thể chỉ mở Zoom và đi làm việc khác..” (S1)

“... vì học online nên tâm lý (HV) có thể không cần quá tập trung nên hiệu quả tiếp thu kém” (S5)

Về tổng thể, các vấn đề này chỉ ra rằng mặc dù học tập từ xa mang lại sự linh hoạt và thuận tiện, nhưng vẫn tồn tại nhiều thách thức cần được giải quyết để cải thiện hiệu quả học tập và trải nghiệm của người học. Điều này đòi hỏi các giải pháp liên quan đến cải tiến về công nghệ, hỗ trợ học tập, và phát triển kỹ năng quản lý thời gian và tương tác để hỗ trợ cho người học từ xa một cách tốt nhất

2.4. Thảo luận và đề xuất / kiến nghị

Từ việc phân tích dữ liệu thu thập được từ khảo sát và phỏng vấn, có thể thấy các khó khăn mà HV hệ từ xa văn bằng 2 ngành Ngôn ngữ Anh, trường ĐH Ngoại ngữ, ĐH Huế đang phải đối mặt liên quan đến việc quản lý thời gian, tương tác lớp học, kỹ thuật – đường truyền, khối lượng kiến thức và sự xao nhãng. Riêng khó khăn về khối lượng kiến thức, mặc dù được người tham gia đề cập đến trong kết quả khảo sát, nhưng lại không được nhắc đến trong kết quả phỏng vấn, điều này có thể xuất phát từ sự chênh lệch trình độ giữa các đối tượng người học và cần được cân nhắc tìm hiểu thêm.

Dựa trên các vấn đề và phân tích về khó khăn trong việc học từ xa của HV trưởng thành, dưới đây là một số đề xuất để cải thiện hiệu quả của hoạt động học tập này:

- Nâng cao tương tác và giao tiếp: Cần tạo điều kiện để tăng cường tương tác giữa GV và HV, cũng như giữa các HV với nhau. Điều này có thể đạt được bằng cách sử dụng các nền tảng học tập có tính năng tương tác cao như nhóm học tập, diễn đàn, hoặc các buổi hội thảo trực tuyến thường xuyên. Ngoài ra, GV cần được đào tạo để áp dụng phương pháp giảng dạy đa dạng, khuyến khích sự tham gia tích cực của HV và sử dụng các phương tiện trực quan để giúp HV hiểu rõ hơn.

- Cải thiện hạ tầng kỹ thuật và đường truyền: Cơ sở hạ tầng cần được đầu tư cải tiến để đảm bảo mạng Internet ổn định và nhanh chóng. Các vấn đề về đường truyền và thiết bị kỹ thuật cần được giải quyết để giảm thiểu sự cố. Bên cạnh đó, cần cung cấp hỗ trợ kỹ thuật cho HV, bao gồm hướng dẫn khắc phục các sự cố đơn giản và hỗ trợ kỹ thuật nhanh chóng khi gặp trục trặc kỹ thuật.

- Phát triển kỹ năng quản lý thời gian: Cần tăng cường đào tạo HV về kỹ năng quản lý thời gian và tự tổ chức để có thể cân bằng giữa học tập và các hoạt động cá nhân, công việc.

- Giảm thiểu sự xao nhãng và tăng cường tập trung: Cần khuyến khích HV tạo không gian học tập riêng biệt, yên tĩnh và không bị xao nhãng bởi các yếu tố bên ngoài như công việc, gia đình; đảm bảo rằng các buổi học được thiết kế để giữ cho HV tập trung và tham gia tích cực.

- Cải thiện quy trình đánh giá và phản hồi: Thiết kế các bài kiểm tra và bài tập mở, khuyến khích HV tham gia vào các hoạt động thảo luận và trao đổi ý kiến để tăng cường sự tham gia và đánh giá xây dựng. Bên cạnh đó, GV cần cung cấp phản hồi thường xuyên và xây dựng hệ thống hỗ trợ giúp HV hiểu rõ hơn về tiến độ học tập và các mục tiêu đạt được.

Tóm lại, việc áp dụng triển khai các đề xuất nêu trên có thể giúp cải thiện trải nghiệm học tập từ xa, giảm thiểu các khó khăn và nâng cao hiệu quả học tập của HV. Điều này sẽ làm cho học tập từ xa trở thành một phương thức học tập hiệu quả và phù hợp hơn trong thời đại công nghệ hiện đại.

3. Kết luận

Như vậy, bài báo đã tóm tắt kết quả của đề tài nghiên cứu về những khó khăn của HV ngành Ngôn ngữ Anh văn bằng 2 đang tham gia chương trình đào tạo từ xa tại Trường ĐH Ngoại ngữ, ĐH Huế. Một số kiến nghị, đề xuất liên quan cũng được đề cập đến nhằm nâng cao hiệu quả của hoạt động dạy và học đối với đối tượng HV lớn tuổi đang theo đuổi hình thức học tập này.

Tài liệu tham khảo

[1]. Mali, G. C. Y. (2017). Adult learners' experiences in learning English: A case study of two university students in Indonesia. *JOLTL: Indonesian Journal of Language Teaching and Linguistics*, 2(2), 131-146. <http://doi.org/10.30957/ijol.tl.v2i2.280>

[2]. Parkes, M., Stein, S., & Reading, C. (2015). Student preparedness for university e-learning environments. *Internet and Higher Education*, 25, 1-10.

[3]. Santosa, H., Putra, I. G. P. D. D., & Pratiwi, N. P. A. (2022). Exploring EFL Teacher's and Student's Challenges in Remote Learning Context in Tabanan, Bali. *Indonesian Journal of English Education*, 9(1), 102-119.

[4]. Yuzulia, I. (2021). The Challenges of Online Learning during Pandemic: Students' Voice. *Wanastra: Jurnal Bahasa Dan Sastra*, 13(1), 08-12.